

Buriad-Mongol YNEEN

BK(b)P-ийн Буриад-Монгол Обкомой ба БМАССР-ийн
Верховно Соведей Президиймэй ооган.

Мынөөдөрийн ноомerto:

Болшеви́г heremze ба signaaluudta
honoroor xandalga.
Уласхооронди́н байдai.
БМАССР-ей Sovnarkoomdo.
Мынөөдөрийн божевоi сорилго.
Колхозооi тырхыгын.
Унсагдай биегээд.
Фелъетон.
Искыстvenneer загaha үсхөбөрлөхө хы-
delmeri тушаа.

BOLSEVIIG HEREMZE BA SIGNAALNUUDTA HONOROOR XANDALGA

Маассатай нигта барисаанда, — болшеви́г паартиин хысе садат ба илгэдэгын бaina. Сове́д загaл бата бexиe арaдта гaa, Ленин—Стаалин паарти ба со- ве́д пpaвильcтви́н байгуулхан бата бexи, eдep-сэгий барисаан де́е sag xododoo байгуулгa- дадaг. Болшеви́г болбо арaдai гоолoто, азaлгадаi сиг- наaлнуудта honoroor xandalga зисе́й sag үргeлзe xаруудaг байгаа. Паартиин истоорийн ху- рaхaнb xадаа, „маассатай үр- eн барисагынгe, eдe барисаану- ди́й sag үргeлзe бexи́зүүлгe- гe, маассин гоолoсijи дуу- лaа та тeдeнeрeй шuxaлa, eрe- лтeнүүди́й мeдeзe шaдaнгий- гe, гaнcaxaншijи маасси́й ху- рaгaа бие, мýн бaхa маасса- хaа хуpalsaxaар бeлeн байг- иe, — xыдeлмeрeйeн aнгийн паарти болбо xыдeлмeрeйeн aн- ги́йн oлoмиллoон зондijи ба бý- xи азaлaдijи xойнохоон дахуу- лан жaбaа joхotoiл маассoвa паарти ба за шaдaxaгýи бaina.“

Хыдeлмeрeйeн ундшaлaн хeргeэмзeлe, бие ушар- нуу та, —вpeдijи́лijи, дaйсaнijи eлirýйлx бaina.

Тийбe жaбaш, паартиа ба со- ве́д oор-aнууд болбо xу- рa signaaluudta sag үргeлзýн бо́шeви́cкaар xандaнaгýи. Зисeлxede: Свeрдлoвcкe, обкoом бол- бо Краcнoйфилcкe рaйoндo амaгaлaн бие бaйдaлтай бай- нaй тuxaй, eнe рaйoндo, coвeд зa-ooнуудijи бyзaгaлaар зo- oopoо eдeдeг байхан тuxaй xýсeд signaлтай байхан болбо, тус рaйoнoй паартиа хыдeл- лeгсeдe, дoншijи хaнaа aмaрaар хандaдaг байгаа.

„Рýйли́н дeргeдe хуугaад, aлбaа бидaл болбо бидeнeрijи жaмaр нeгeн aжуудa хaмaрaа- рaмнaй aбaаш зa xадxуултaарaнb, jýýшijи xарaxaгýи гeсe, —eнe ү- шe xыдeлмeрeйeн жaбaл бoлx- oгýи Болшеви́зиз болбо xыдeл- мeрijи игeзe oйлгoдoгýи. Xыдeл- мeрeйeн тyдaдa, урдшaлaн xарa- xa xeрeгтeй. Урдшaлaн xарaxa гeсe, нýхeдýйд, дeмijи бe- лeн xилбap бие jым.“

(Стаалин). Паартиин зарим зарим обкоо- муудта, паартиин олон тоо райоонуудта биегээд, signaaluudta xandalga xandalga болшеви́г гурим мынөө хыртeр байнагýи. Ороhon мaтeриaлaнууд, мeдýйлeгeнүүди́й нaрин ниг- тaар шaлгaxa жaбидaлijи хaндaдaг гурим бaйнaгýи. Жaмaр гурим oргaнизaцaлa жoхotoiл гeгe- дe, тoн шuxaлa signaлууд бол- бо xыдeлмeрeйeгсeдe сeкe oрoд- oг бaйxa, пpинципaлaнa удx- aнaртaй, дaйсaдijи eлirýйлx, тyлaй шuxaлa пpoблeмijи үс- xeхeн signaл болбо жoрдо- xijи сaтijи xыдeлмeрeйeгсeдe нa- дaдaдaгýи бaйxa жoхotoi. Паартиа xыдeлмeрeйeгсe болбо сeрбjoонo signaлaй мýрдeлгijи дýрeн мeдeзe жoхotoi.

Хýн xадаа, паартиа апа- рaдaдa мeдýйлeгeнүүд бa мaтe- рiaлaнуудijи асарaxадаа, бол- шeви́г паартиин тýлeлeгсe бa- хaндaнb, нýсxa jýмijи, сeр- jooнo signaлijи нaйдaа бoлxo xыдeлмeрeйeгсe бaйхaндaнb пa- ртиа xыдeлмeрeйeгсeдe нaйдaнa, бýрoкpaти́с зибeдe xуcагдaнa аpадаi, маассатай бодотo бa- сaтaй бaйxijи xýсeдeгýи xыдeл- мeрeйeгсe болбо—eдe signa- луудaй гaдуур гaрзaа бoлxo.

Маассатай нигта барисаа болбо рохтис-бухааринска бандиуд- ий eлirýйлx бa yбyтaсoxи- oнb, паартиа тухалхан ба тa- лaнaшijи. Мaнaй oрoн coo, дa- нaнijи yбyтaсoxиo aмaлaтa бол- бо jýгeep xaнгaдaб гeгeдe, oмoмнýн paарти́й, coвeд пpa- вильcтви́й болбо xeдeн oлoн миллoон coвeд пaртиoдyдaн jixe инaлгaл бa нaйдaлгaар үрeлeнe, мaнaй aрaдaй нийд- e, xopxo xypcа, aрaд xадаа coциaлизмийн дaйсaдijи eгeдeдe oктýбpнaй yбyтaсoxиo.

Дoрoхoo oрoдoг биег—eнe xадаа дилeнxи oлoндoo тoн шuxaлa signaл, xыдeлмeрeйeгсeдe сeрбjoонo тухaлaмзa, дaйсaдijи yбyтaсoxиo xeрeгтe бaйгaa нaйдaлгaнyди́й yсaдxaлдaа шaлaмзa бoлнo.

Дoрoхoo oрoхoн signaлууд- aнxарaлгaаp xaндaлгa, — болшеви́г honoр xыдeлмeрeйe- гeн тoн шuxaлa шaнaрнyдaй нe- нa бaina. Signaлijи sag cooнb тuxa—ýсeн бие ушарнуудта бpигтa гý, aлi кoлxoзoдo,

(„Пpавди́н“ тýрý биегхe).

Аймагтай колхозоно жармаг

Унгерхен нoлaбpи́л 24-29- yдeнүүдтe Зeдijи aймaгaй мeн—Пeтpoпaвлoвcкa дeрe мaгaл кoлxoзoнo жaрмaг үн- eгeдeбe. Жaрмaгaй yдeр- yдтe aймaгaл кoлxoзyнд бa кoлxoзнигyуд болбо xыдeл- мeрeйeн пpoдyктaнyди́й eдe- мeр aсaрa xудaлдaн. Жaрмa- гaй yдeнүүдтe пpoдyктaн yдe

сeн jixe xýнгeрe. Зисeлxede, cини́и́н гyрл пýдeй 8-9 тýх, мaхaн килoгpaмaй 4-5 тýх, тoхoн 6 тýхeриг г. м. бaйxa.

Тийм, кoлxoзнигyуд болбо eгeдeдeгe yлýй гaрxa пpo- дyктaнyдaа илнe дeрe xудaлдaн, xeрeгcэлтe тoвaрaнy- ди́й xудaлдaн aбхaн бaina.

C. Зимбeжeв.

1938 онд ножаабри́л 30-ной yдeр Кaзaкcкa ССР-ей aрaдaй дyшa, oрдeнтo Дзaбaуeв Дзaбaуeв Мyсyвaдa jирeхeн бaina. ЗУРАГ ДEЭP: Дзaмoнyл Дзaбaуeв бa yрaнxoиoлшo Вceвoлoд Ивaнoв Кaзaкcкa вoг- F.Дoрeнcкийн (ССР-ийн fo.oxpoнoтo зyлaй дeрe.

Уласхооронди́н байдai

Fraancada esergyy сереgei беlexeй

Пaри́з, дeкaбpи́л 11. (ТАСС). „Ливидe итaлbжaнcкa cepгý- yдeй тoo 60 миaнгa бoлoo. Pан- тaлeрeй aрaл дeрe xeдeн зyу- гaад нaлbжaнcкa cамoлoдyдaнa. Bojeeннe cýднeнýйд бa итaлbжaнcкa пoдвoднo лoодкoнyд болбо Тaрaнтo, Pool бa Спeдeиc бaйгaa eгeдe- дeгe бaзaнyди́й oрxингýи бaйxa пpикaз aбхaн бaina.“

Тaбы болбо, Тынлeс тeсe дoбтoрoх ин тyдaдa Ливидe сyглyулaдaдa бaхaн итaлbжaн- cанyдaй бýхил кoнтeнeнт зyун миaнгa шaxуу бoлхoн бaina гeзe мeдýйлe.

(ТАСС).

Fraanko—Itaлbжaнcкa xаршaлaдaн aанглида jixe тpeвooгo болбо

Лoндoн, дeкaбpи́л 12. Францyзcкa гaзaрнyд—Тýн- нýс, Кooрcикo бa Сaвoйijи aбxa гeхeн итaлbжaнcкa фaшт- нyуцaй бyзaгaй eрлeтe дeрe- хee xуcадaнaн, итaнko—итaлbжaнc- кa xаршaлaн болбо Aнглидa jixe тpeвooгo бoиo, jýб гe- xede Сpeдизooмнo дaлaй дeрe- xij итaлbжaнcкa тýрмeлeйгeйн плaдyнд xадаа битaаcкa тa- пeрeйи́н итeрeстe jixe aжуу бo. xo бaina.

Тyлaй jixe, xудaлдaнaй зaм Сpeдизooмнo oалaй дeгýйp гaрaг, eнe зaмaар aнглиcкa xудaлдaнa вoстoгтoй гeгeдeг бaina. Eнe зaмaар 90 пpoц., дýйд бa пeнcкijи, 94 пpoц., кaйцýгýй, 90 пpoц., сaй, 62 пpoц. тyугaн, зeд, мaргaнeц бa нeeлтe Aнглидe aвaашaдaнa. Бpитaнcкa импeрeйeн eнe нa- хaнaйн нeрвe xадаа 300 килoмeтp үргeнтeй, Cици́л бa

Тынлeс xojopoй xooрoндoxи пpo- ливoр гaрдaг. Сpeдизooмнo дaлaйн xудaлдaнaй тaлaар xарa- xада, eнe пpoлив болбо Сýeц- кe кaнaл бa Гибpитaар шингe, yгaa jixe cтpатeгicкe yдaл- cанaртaй бaina, jýб гeгeдe eнeгeep гaрзa жaвaхaн cýд- нeнýйд xадаа Cици́л бa Тýн- ceй зýгнeгe aгaарaй дoбтoлгijн oбъeкт бoлxo бoлxo бaina. Гe- xийн xамтa, eнe пpoлив болбо итaлийн yхaн—сeрeгeй флoдoй eзeрeзe бaйгaa, Тирeнcкe бa Адриaти́cкe дaлaйнyдтa тoн дýтeхeн бaina гeхeнijи xарaа- дa aбxa xeрeгтeй.

Тынлeсijи Итaлийн eзeмдeхe жaбaдaд xадаа, Сpeдизooмнo- дaлaй дeрeхeй aнглиcкe cýдo- xooдcтвoдo тoн jixe aжуу бол- xo бaina.

(ТАСС).

БМАССР-ей SOVNARKOOMDO

Eнe oнoй дeкaбpи́л 13-нaй yдeр, БМАССР-ей Sovnarkoomoй зaсeдaнaй бoйбo. Eнeн дeрe, рaйoнyдaдa мoдoбeлeдxэлeй жa- бaсa, кoлxoзyудaй индивидy- дaтaнa дoогoвoрнyди́й бaтa- лaй гýн жaбaсa тuxaй бa нaтyрo- плaтa тýсaалгa, гoсeмcсýйдe бyсaалгa, МТС-yудaй дeбитoрcкo үрнýйдijи yсaдxaлдa, мa- шинa-тpaктoрнa пaркaнyди́й рeмooнтoлoгo тuxaй aсуудaл- нyди́й xeлсeзe үзeхeн бaina.

Tус зaсeдaнaдa Бypмoнгoл- лeс Тeрeнтeнb, eв, лeсoуцaаcтo- гyдaй нaчaлaнигyуд, aймaгaй гýсeдeхe кoмитeдýйдeй тý- рýлeгсeнeр бa МТС-yудaй дe- рeктoрнýйд xабaдaлcахaн бa- нa. Нýгaгyдa, рaйoнyдaдa мoдoбeлeдxэлeй жaбaсa бa кoл- xoзyудaй мoдoбeлeдxэлгийн индивидyaлaнa дoогoвoрнy- ди́й бaтaлaлгa тuxaй, aмгýсeд- кoмyдaй тýрýлeгсeнeр бa лeсoуцaаcтoгyдaй нaчaлaн- гyуд oйгooд xeхeн бaina.

Мýнeө yдeдe мoдoбeлeдx- eлeй xыдeлмeрeй aлijи рaйoнyдaдa xaнгaлтaгýйгeep жaбaнa. Ушa- рaнb, мeexлeсoуцaаcтoгyуд, лeсoпýнкeнýйд бa лeсo- yцaаcтoгyуд болбо yбeлeй yдeдe мoдoбeлeдxэлeй xыдeлмeрeйe тoн мaгaар бeлeдxeхeн бa кoл- xoзнигyудaй мoдoбeлeдxeдe,

jлeрeдeнb, тeдeндe бaйpa, бa- рaкaнyд xýсeд бaригaагýи, бaрaкaнyдaнb кýлбýтýрнeep oбoрyдoвaлдaгaй бaйгaa.

Зисeлxede, Eри́cкe лeсoуцaаc- тoг дeрe cтaхaнoвцyдaй гe- зe нeрeтeй нeгe бaрaк бijи jым. Тийгeд, eнeн cooнb xýнeй бaй- xийн aргaгýи xýиeн, гaдaр, дo- тoр рaамнýс шинýйд зaмaаcкa- дaгaагýи бa тeндe кýлбýтýрe xыдeлмeрeй aбaуулxийн жaмaршijи yсoлoвгýи: кнyигe, зyрнaлнyд бa гaзeдýйд yгeй бaina. Мýн yцaаcтoгyуд дeрe xыдeлмeрeй- ceдijи пpoдyктaнyдaаp бa пpoмтoвaаpaар xaнгaxa жaбaдaл хaйнaр eмxидxeгeдeгýи. Тус yцaаcтoгaй пpoфoзyузaнa xыдeл- мeрeйeгсeд xадаа oйдo гaрзa мoдo бeлeдxeгeдeй yсoлoвтoй тaмилсaдaгýи бa тeдeнeй yсoлo- вийн жaлзaрyулxийн oрoндo, сaг yрeлeзe aрхидaа бaйгaд бaina. Имeнýйд фaктaнyд oлoн yцaаcтoгyуд дeрe yзeгдeхeн бaina.

Eнe ушaрхaа, БМАССР-ей Sov- нaркoом болбо мoдoбeлeдx- eлгийн дoогoвoрнyди́й кo. xoo- зyудaй бaтaлxa жaбaдaлijи тaлa- yулхaн нýнyрнyди́й xaтyгaар xeнeхe бa xыдeлмeрeйeдeй— кoлxoзнигyудaй xыдeлмeрeйe yсoлoвийн жaлзaрyулxa бa тeдe- ний пpoдyктaнyдaаp, пpoмтo- вaаpaар сaг үргeлзe, тaхaлдaгýи xaнгaxa гeзe Бypмoнгoллeс-

тpeстийн yпpавлaжýгe, лeсo- пýнкeнýйдe нaчaлaнигyудaй бa лeсoпpoдyктoгийн xыдeл- мeрeйeгсeдijи yжaгaлхaн бaina.

Gадaнa, зaрим aймaгyудaй (Xopи́н бa бyсaд) кoлxoзyудaй xыдeлмeрeйeгсeд болбо „тpлaа coхилгoo дýргeдe, мoдoбeлeд- xeлгijи eлixeбijи“ гeзe xeлeд, кoлxoзнигyудaа мoдoбeлeдx- eлeй xыдeлмeрeйe гaргaнaгýи. Имeхe, мýн aймгýсeдкoo- мyдaй xыдeлмeрeйeгсeдijи, кoл- xoзнигyудaй мoдoбeлeдxeлe бýрн гýрaлдijи xaнгaxa жoхotoi гeзe yжaлгaлa.

Сaашaнb, нaтyрoплaтa тýсaа- лгa, cемcсýйдe бyсaалгa, мaшнa- тpaктoрнa пaркaнyди́й рeмooнтoлoгijи жaбaсa бa МТС- yудaй дeбитoрcкo үрнýйдijи yсaдxaлдa тuxaй aсуудaл тýсaа xeлсeбe.

Нaтyрoпaтa тýсaалгa xадаа зaрим рaйoнyдaдa тoн xaнгaлтaгýи жaбaнa. Зисeлxede, Xopи́н aймaз болбо хýйлeй тaбaн xонoгoй тoрoгo coo (дeкaбpи́л 5-хaа 10 xýртe) oрoйдoo 138 тoннo тaрaаjи нaтyрoплaтaдa тýсaагaа, eнe тaбaн xонoг o зe- лeгeдe плaнaй 3,2 пpoцeнтийн дýргeхeн бaina. Нaтyрoплaтa тýсaагa тuxaй пaарти́н oб- кoмoй бa БМАССР-ей Sovнaркoомoй тoтoчoн плaн xадаа мaнaй рeспýблeкe дoтoр 68,2 пpoцeнт дýйргeдe.

Сeмcсýйдe бyсaалгa бýрлeгijи

Нeмeecкe oккýпaн тнyди́й бeлoрýйcсijи- хeе yлдeхeр xopин зил бoлбo

Oктaбpьcкa coциaлизм pевoлюци́н илaxaтaй xамтa, Бeлoрýйcсийн болшеви́г- гýйa болбо Лeнин бa Стaлинaй xыдeл- мeрeйeн жaвyулxa eлixeхeн бaina. 1917 oнoй нoжaбpи́н тeнeр Бeлoрýй- cсийн бýхил гoорoдyдa болшеви́cкe coвeдýйд хуcагдaнaн бaйгaa.

Aхaдýй oрoд aрaдaй xамтa, Бeлoрýй- cсийн aрaд болбо Лeнин—Стaлинaй пaарти́н xыдeлмeрeйe дoрo пoмeчeг- кaпaлизм фaштвийн eсepгýсeн, eкc- пoлaтoрcкa cтpoй бyтaсoxи́йн тýгe, coциaлизмийн тýлe тeмceй xeхeн бa- нa.

Бeлoрýйcсийн xыдeлмeрeйeн бa тaрлa- гaн болбо пpoлeтaрcкa pевoлюци́н дaбaлтijи xaмaгaлaнa, Бeлoрýйcкe aрaдaй cýлe бa бeжe дaнaнaй бaдa илi импeриaлизм гýрeнýйдe бa кoнтpe- вoлюци́н дoтoрoй aýсeнýйдeй дoбтoл- гoнoо хaмaгaлaнa шaдaxa, шнe coвeд гýрeнijи бaйгуулxa eлixeхeн бa- нa.

Пoмeчeгýйд, кaпaлизмнyд бa тeдeнeй лaкнýйд—бýрзaнa нaциoнa- лизмнyд, мeчeвeнýйд, eсepнýйд, oйндoвoнyдa, aнaрхизмнyд болбо coвeд зaсaгa eсepгýй, Бeлoрýйcкe aрaдaй eсepгýй тeмceй жaвyулxa eлixe- хeн бaina. Бeлoрýйcсийн тeрритoр- и́й дeрe бaйгaa, измeннýйгýй бa пpe- дaтeлнyдaй бyзaгaй oандa болбо зaлyу coвeд рeспýблeкe eсepгýй кoнтpeвoлюци́нoнo зaгoвoр (мaхe- xeхeн тpoцкиcкo-бyтaрнcкa бaнд- иудaй милeхeн бaina.

Aрaдaй дaйсaд болбо гeрмaнcкa xийлгýйд xадаа coвeд зaсaгijи зeб- cгeй xýсeрeсe бyтaсoxиo, пoмeчeг- гýйд бa кaпaлизмнyдaй гoспoуcт- вий бoдxooгe гeзe нaйзaа, нeмe- цýйдeй дaн cepгýй aнбoлxoop пpo- вoкaлaнaн бaina. Гeрлeгeдe eдeдeй дyрaxýcлijи дýйргeзe, лýгe—Тpoц- кий болбо пpeстидeй милнe xeлсeнýй- дeй jýдe бyзaгaй измeнe бa пpeдaт- лaтoвo xeдe, дaйсaдa yдe нeгe yгeхeн бaina. 1918 oнoй фeвpалийн 18-дe гeрмeнcкa cýрeгýй Бeлoрýйc- cкe гaзaрнyди́й eзeлeзe eлixeхeн бa- нa.

Нeмeecкe тýрмeлeгсeд болбо xe- cýй шaнгa тeрoр xeб, пoмeчeгýйд бa кaпaлизмнyдaй зaсaгijи тoгтoвo.

Нeмeecкe тýрмeлeгсeд болбо Бeлoрýйcсидe jixe oлo бeлeхeнeep oлoхo хaнaлaй aад, jixe e дýйгeрe нeн. Xыдeлмeрeйeн-Тaрaгaнaй Oлaн Aрмий бa пpи́зaагyуд болбо нeмeecкe тýрмe- xeлe, jýдe шaнгa coхилo xeхeн бaina. 1918 oнoй дeкaбpи́л 10-14-дe нe- мeecкe тýрмeлeгсeд Бeлoрýйcсидe cýм yлдeгдeхeн бaina. Cýлeрeхeн Бeлoрýйcсидe Coвeдýйдeй Oлaн тyг дaхн нaдxaн xийдeхeн бaina.

Jeвpeйcкe пoгpoo- мoнyд

Пpагa, дeкaбpи́л 12. Дe- кaбpи́л 10-нaй hýнi Слoвaк- ийн xeдeн гoорoдyдa яeв- peйcкe пoгpoмoнyдa бoлoo. Тpнaвe гoорoдo фaшилcтýр- мoвигýйд болбо cинaгoгijи гaлдaхaн бa бýхил jeвpeйcкe мaгaзинyди́й yбyтaсoxиoн бaina.

(ТАСС).

Myneoderei bojevoi zorilgo

(Manai speckoorho)

Zediin aimagai Yceetein ba Sagaan-Uhanai MTS-ud bolbol mašina-traaktorna paarkliji remoonololgiin xydelmerilji 1938 ondo jixeer xozomdozo exilhen ba remoonitiji bolooşgyi muu şanartaigaar yngergezse байна.

Усарань, Yceetein MTS (direktoren nyx. Nekraasov) bolbol remoonitio kampaaniiji ton muu beledxelteigeer ugtahan байна. Tus MTS bolbol 43 traaktornuudilji kapitaaйна ба текүүсэ remoonitio oruulza gargaха johotoi байна. Тигеед, tedeneigee oroidoo gurbilijn remoonolzo exilhen neretel bolboşji haa, zapasnoi çasti-nuudai ba remoonitio instry-meentnyydei dutamag ba remoonitiguudai ton muu ysloovido bainan deerehee ton aali teempeer jabuulagdana.

Remoonitio kampaaniin graafigai johoort, tus MTS-da 40 xynyid remoonitio xydelmerilxe aad, kaadranuudilji sag deeren beledxelze şadaa-gyihеe bolzo myneş jyrdeel 12 remoonitiguud xydelmerilze байна.

MTS-ийн дирекце болбол myneş xyrter remoonitiguud-aa xydelmeriin xysed hain ysloovi baiguulaaşgi байна. Remoonitioin sezoondo xyr-xeş tyileeji beledxelgei bai-hanhanь болзо, masterskoi-nuudань „Şonin xydelmeş“ xyrten baidag байна. Тигеhee, remoonitiguудань şadaa hai-naar xydelmerilze şaadaggyi байна. Xydelmeriinь uçaato-guud xubaagaaza, remoonitig-уудта бexизыгледегий, remoonitioin ton muu emxitee-geer jabuulagdana байна. Tus MTS-ийн remoonitiguуд şadaa kuartiilagyi, tedende xamuiin xool emxidxeldegий байна. Tedenel duнда кылытърне-маасова xydelmerinyyd ton

hulaar jabuulagdadaг ба so-ciaлиs sorevnovaani emxidxel-deegyi.

Remoonitio kampaaniiji sag bolzortonь exileegiyinь goi şaitagaan gexede, BMASR-ei Narkomzem bolbol remoonitio kampaanida xereglegdexe myn-gen zeeriiji nojaabrь hara xyr-ter ygeegyi байна. Тигеед, ene zlei remoonitiologodo tus MTS şadaa 66 miangan tyxe-rig mynge xereglexeer xaraa-lagdahan plaantai baixadanь, Narkomzem bolbol miil 10 miangijijnь ygehen байна.

Zygşar, ene MTS-ийн xyl-berilegsed, direktor Nekraasov bolbol remoonitiolgiin kam-paanida xedii iime pozoorно baidaitai baigaaşji haa, ene-niiji usadxaза, mašina-траак-torna paarkliji sag bolzortonь erxim şanartaigaar remoonitio-xiiji bouodoggyi, „sag erte, remoonitolzo yridxedi“ geze hanaa amaran huuza baidag.

Gadana, Sagaan-Uhanai MTS (direktoren nyx. Abraamov) bolbol remoonitio kam-paaniiji myn le muu beledxel-teigeer, ton oroitozo exilhen ba remoonitiologoo ton aali teempeer jabuulza байна. Ene MTS şadaa remoonitiguudaa johotoi hain ysloovi baiguulaaşgi, xamuiin xool emxidxel-geyi байна. Myneş, traaktornuudilji remoonitio xota xamui, x-ydeş azaxiin maşinanuudilji remoonitio xota johotoi aad, ne-geşji mašina remoonitioogyi байна.

Ede byxii dutuu dundanu-daa jabuud dundань usadxaза, mašina-траак-torna paarkliji erximеe, sag soonь remoon-itolzo dyrgexe jabadal tus MTS-уудai xylberilegsedei myneoderei bojevoi zorilgo myn bolno.

C. Zimbeejev.

Kolxoozoi tryy xynyid

Xori. Doodo-Xudanai somo-noi, Moolotovi neremzete kol-xoozoi çleen, komsomolko nyx. N. Balzirova gegşe ybehenei xuriaalgин yjede nege yder soo 45 buxal tabixa noormotoi aad, 200 buxal xyrter tabidag байhan ba myn тариаа xuriaalgин yjede 35 buxal тариаа uяaxa байhan aad, 122 buxal xyrter тариаа uяahan байна. Nyx. Balzirova bolbol тариаа xuriaalgин xydelmeride 45 yder jabahan aad, 150 azal-ta yder olhon байна. Staxaanov-ska azalai hain pokazaatelь xaruuldag байhanai тyлөө nyx. Balzirova bolbol kolxoozoiгоо ppaвлeниhe xeden daxин ppe-mi abhan байна. Gadana, nyx.

Balzirova bolbol aktiivna kom-somolko байhan тyлөөгөө myneş BK(b)P-ийн kandidaдaтa opoxojoo beledxelze байна. Myn, kolxoozoi çleengyyd: nyxed Damdin Osoorov (aduу-şan), Xandama Dorjiyeva ba C. Çimutova (dojarkhуud) gegşed eehedingeş xydelme-ride ton xariушагатайгаар xan-dadag ba ynexeş staxaanov-ska azalai meetodilji xeregle-n abza, mal xaruuhalaigин xydel-meride erxim pokazaatelь xaruuldag байhanai uяarhaa, kol-xoozhoо xyer, mori, sabxi ge-ze meitiin zylinyydeer ppe-mi abba.

E. DORZIIN.

Buriaad-Mongol gyrenei, teatr. „Xojor xaninuud“ geze prjeesei scene. ZURAG DEERE: Kolxoozoi tryylyegse-tei ba yylterte malai stoorozotoi brigadiir uulzaza байна.

Mixailovai foto.

Unşagsadal bişegyyd

Urihalamziin myngenei orolto muusa jabana

Zede. Derestein somondo, eneenei urda tee nalogovoi inspektor байhan Ceren Dami-raanov gegşe urihalamziin myn-gilji elsylyxe xydelmeride xaişa xeregeer xandadag bai-gaa hen. Myneş „Socializm“ kolxoozoi tryylyegşe болгог-dood байxa зуураа, тere kolxoo-zoi kolxoozniguudainь zyghee opуulagdaxa johotoi urihalam-ziin myngeneinь opолтiji şam-duulxiin тyлөө anxaralaa xysed tabidaggyi байна. Tus kolxoo-zoi kolxoozniguudaa jabaza, urihalamziin mynge sugлуул-xaар jirehen nalogovoi inspek-tor nyx. C. Cebeenovoi xydelme-ridenşji tuhalangyi, morişji ygyngyi, yngerxedeş, kolxooz-

niguudalгаа abxa johotoi myn-gilji şji ygyngyi, ton xaişa xe-regeer xandahan байна.

Myn somonoi Kaarl Maark-sai neremzete kolxoozoi (tryylyegşen, nyx. Xanduujev), „Ulaan-Oktiaabr“ kolxoozoi (tryylyegşen, nyx. Vaandanov) obligaciin mynge sugлуулalgiin xydelmeri aixabar hуla jabana. Tiime тyла, obligaciin myn-genei sugлуулalgiiji 1938 onoi 4-dexi kvaartal soo erxe bişe gyisedxexiin тyлөө, xydelme-ride erid xubilalta gargaхanь şuxala байна. Ene xydelme-riiji xurdaaxa тyлai tus som-oveed şadaa болşevlig opол-dolgo gargaха uяалгатаi.

Al. Guurhan.

Vznoosuudilji tylgelgiin bolzor xoişo-luulagdaba

Selъxoozbaanka bolbol 1938 onoi arba hariin torşo soo respyblikin kolxoozuudта 2411, 5 miangan tyxerig uдаan бол-zortol ssyyde ygehen байна. Terenel тоодо, malazalai baril-guudта 973 miangan tyxerig, 614 miangan tyxerig tomo yyl-terei yxernydyiji xudaladaa abalgada, morinot feermenydy-iji emxidxelgede 184 mian-gan tyxerig ba bişe xemzee-jabuulganuudта gargaşallagda-han байна.

Ene torşo soo, 4046 mian-

gan tyxerig myngilji respyb-likin kolxoozuud bolbol xu-baagdaxagi foondlin şceoodto selъxoozbaankada opуulag-han байна. Myn, kapitaaйна garga-şiin тyлада 7717 miangan tyxe-rig kolxoozuudта ygtebe. Ma-nai respyblikin kolxoozuudта soljuuна ppaвлeниstviin тогтоo-loi johoort, 350 miangan tyxerig myngenei uдаan болzortol ene onoi ssyydiin тaлаар vznoosu-dilji abalga болbol gурban zlei болzoroor xoişoluulagdahan байла.

JERŞOOV.

I. Bolixojoo bolihon azarantees, halaxajaa bolihon xuzarantees

—Hyylei yjede Buriaad-Mon-goloi Raadiokomiteedi uşar, tereenei duu, myyzeikiin pе-даaçanuudai uşar byxeli çikle feibjetoонууд gazeedte гарaa, teed uгаа homin jyymeş or-xigdoonon bainabşji, —geze Alairai aimaghaa jirehen nege ybegen, h. jaxan, B. M. Yne-nei“ redaaçada opozo jireed medyyлbe. Tere ybегenei niuур şaraiji adaglan xaraxada jixel xaxarangi janzatai байxa, yge xyyr xeleхenь ton erid ogsoni байxa.

—Tiimeş байxa болоо беze, teed tedeneiş byxii dutuu duu-danuudilji bişe jyymegşe haa, gazar duulag, gaxai şagnag, manai gazeedel niuур deegyyr bultandanş bagtaxagyi...

—Al, zailuul... Nege xedii yge jyynş xa haanь nemexel xeregei baigaa daa—geze Xo-i-hoo jirehen xojordoxi ybegen yge zaiгуулан opobo.

Ede xojor ybegedtei ene te-riiji тоosoidozoş huuhanai xe-reg jyub, uşar udxanь şadaa limbin abiaanhaaş eli xa jym. Ede xojor ybegedtei xelexee hanaaşanь limbe, zimbyyr xojortol adii, таазаş, ilgazaş jada-xaar bişe.

Şinehen modon zimbyyreer şibşyyrdeze дуулдаг, xojor gурban aяalгajaa xodoi zoоon namnadag, olondo тaил limbişti-soliist (tailbarlan xeleхede zimbyyrşe) Xai. aayev тyлai yge xyyr garga байна.

Alairhaa jirehen ailşan ybe-gemnai бага зerge yлигep тyxe-xeşedeş байxa, тааруулан xelexe exilee.

—Uraani urda sagta, Lhan dalain yjer sagta... Gazar delxei deere Gansa suuta limbeşen байhan гexe.

II. Hezeg tytemeş „resebt“...

Xoşon, дууша, xyxiiyn xojor ybeg-dei xonon ynen ailşala-za, mordohono hyyleer, uдан-гыi radioого табиад, şaғанu sengen huutar, gente xongloo дуулai diiktur xaşalan баaxan „daraba“.

—„Kabuul ba vostoç... so-yyş edize yzeiti! Jixel hain edien daa... Ulaan ba хаixan ynerlei, edienei pripraavada nain baidag... „Miaa nа lektioorto zeşxei xudxaad uuxada jixel zoixistoi байxa daa. Zakuuska edileşxe

—Jaruuniin aimagai Yldergiin somonoi Moolotovi neremzete kolxoozoi dergedexi burxangyi-şyydei (SVB) kryzoog neşş xydelmeri jabuulnagyi.

Şinehen modon Şibşyyr darxalaad, Şirengi soo opozo Şandaga opomdodog hen xa daa.

Xojor tyxerieen zil soo Xojorxon duu aяalгajaa Xamag zonliji xaxaraaгаад Xairan suугaa алдаа hen xa daa...

ligeze, gojoor xeşeze huu-xadaş Xorihoo jirehen ybegen nygeededeş атаархаа, zailuу jabaxadaa aman soogoo дуu zoixoozo дуулдагаа hanaа, hime дуu xelexe ygebe. „Ene-niimni gazeedte gargaза yge-reigtuil daa“—geze jixel xaxaa hen:

„Arada! хаixan дуунуудilji, Aяalгaxiin хаixаннн bel.. Bolixojoo бол non azarantees, Halaxajaa болihon xuzarantees 1 daxin.

Yder, hynigyi limbeşexee Şeşeeş xaxarxa jaагаа jym: Bolixojoo болihon azarantees Halaxajaa болihon xuzarantees 2 daxin.

Şine, хаixan дуунуудnai çixeneinь хаанань şirlede-şooş?.. Bolixojoo болihon azarantees, Halaxajaa болihon xuzarantees 3 daxin.

lime xyxiiyn xojor ybегe-dilji bidener хаixan ydeşle-b-di. „Kauuioogoор vesypaallaş-ji хаa hain hen xauaa, ted xydeşheş jirehen, lime reper-tya.rai xyxyyuiji dye naaşa таидaggyi jyme гелсегşe“,—geze (amulnaar mordoo n.n. Azarantees, xuzarantees xojor-hoo bişe, arada! melodinud ygei боişoo jym aa.ii daa, kaadiookomiteed manhaa deere medexe johotoi байна.

R. N.

Iskyystvenneer zagaha ysxeberilexe xydelmeri tuşaa

zagaha ysxeberilxe болşe-reeçinske zavood болbol 1934 onoi namarai yjeş eksploa-taacad opуulagdаа hen. Ene zavood şadaa manai respyb-likin ba Vostoçnoi Sibiriin zagahanai zapaasiiji elbegze-rylyxe, egeel gansaxan ppe-prijaati байна. Tereşelen, myn zavood şadaa ton yntei poroo-doi zagahan—baigalai oomuliiin zapaasiiji bajalig болгохоor xaraaduulagdahan байгаа. Xedii iime байбаş haань, тere zavoo-dilji daahan orgaizaçaanуud—Narkommestproom ba Burrii-breest болbol тereende opору-довани ба реконстрыкce xexe jabadalda, xangaltatigaар an-xaralaa табидaggyi байна.

Eneenei urda байhan, „Bu-riaad-Mongoloi zagahanazalai nauuçna staaнca“ болbol тere zavoodhoo ton таharangi bai-gaa. Tedenel xoorondoxi xol-boonь ton muu байhan байна. Tiime deereheень, manai respyblikin uhanуuddaxi zaga-hanai zapaasiiji jixedxexiin тy-ла, myn orgaizaçaanуudai ja-buulagdaxa johotoi nauuçna ба практиçke xydelmerinyyde-tenь bodoto xolboo байгаагй hen. lime deerehee, BMASR-ei SNK болbol 1938 onoi jan-vaarь haringaa тогтоолоор тere xojor orgaizaçaanуudilji xam-talza, „Buriaad Mongoloi melio-rativne ba zagaha ysxeberilxe nauuçna staaнca“ болгоо hen.

Zagaha ysxeberilxe ene za-vood şadaa miil 54 миллион zagahanai tyredhiji तेreen bolbosoruulxa gehen ppojekt-tei байhan jym. Eneñ şadaa

zilei agnuurliin sezoон soo ba-rigdadag zagahanуудai тооhoо-нь ton бага байhan тyла, zaga-hanai zapaş jixedxelgiiji opи-дооş xangaza şadaxagi байhan байна. lime xadanь, тere za-voodia 1935 on soo 124,5 mil-lioon, 1936 on soo 90,86 mil-lioon, 1937 on soo 105,4 mil-lioon tyredhenydyiji, तेreen bolbosoruulxa qaabai yгtehen байгаа. Тигеед, тere zavoodoi opоруудованин muu байhan ба xysed kvalificirovanne xydelmerilegsedei dutamag байhan deerehee, zil byxende те-zeegdeze байгаа oomuliiin ty-redhenei 7-53% gemtedeg байhan байна.

Tiime тyла, BMASR-ei Ediee xooloi Narkomaad болbol 1938 on soo 150 миллион oomuliiin tyredhiji sugлуулxa плааниji xysed dyrgexинь ба oomuliiin tyredhenei gemtelijiin ton бага болгоxiн uşarta, za-voodoор zagaha ysxeberilxe ja-badaliiji yndeheereñ şinedxe-xiin тyлөө myн zavoodoi koop-пoуyдa реконстрыкce xexe, тere zavoodilji, xereglegdexe appapaaduçaарань opоруудo-valxa, xysed şadabaитai xydel-merişedilji тауixa g. m. xem-zeenydyiji abxaар zorilgo таби-han байгаа.

Tiimehee, тere zavoodoi bişe koomnatanuudийн zavoo-doinь xereşelce yгтөө. Zavoodoinь zoşooxi тaлaнь 50 proc. jixedxegdehen байна. Appapaadainь baidag koomna-tiin xana ба поилинь şadaa şi-neer cementiiovalagdahan бай-na. Eneenei urda tee байhan

uhanai baaguud, zoолoбуud, stoikonуudийн xeregyi болhon deerehee, zagahanai tyredhiji eldeb ybегeş xaldaxa jabada-hiji тоxioolдуулдаг байгаа. My-neş şadaa tedень sym şineleg-dee. Tereşelen, yilederiliinь kooрyуsai xanañ remoon olog-doo.

Tereenhee gadana, appapa-dai baidag koomnatин uузам болгогдохontoi xamta, тere koomnatин дотори vodoprovo-daagainь cистeeme şadaa jixe болгогдохon ба муuxai бол-hon uhiнь gazaа тeeşenь urad-xuulxa тyрбаань remoonolog-dohon байxa jym. Myneş yje-de şirem vodoprovodaa zo-xioон huулгaдahan, zeleezo-betoonно xudag баригдaxa бай-na. Ene şadaa zagahanai ty-redhiji, тezebeeriинь yje soo aилуиn сеber uhaar xangaza şadaxa болно. Ene kapitaaйна remoonitин xegdexe зуура, тere zavoodoi opоруудованинь hai-zaraа gebel, „veisa“ geze appa-raad, kpaanuud, reziinoоv şlaan-гнуud, электрогepel g. m. табиг-dahan байна.

limenyid xemzeenydyei ab-tahan ба xysed kvalikaacatai xydelmerişedilji табihan de-rehee, тere zavoodoi xydelme-rid şadaa хаixараа exilhen байна. Ziseelxede, ene namarai yjede 150 миллион oomuliiin tyred-hiji sugлуулxa плаantai байhan aad, 108 миллион 760 mlangan tyredhiji sugлуулxa, yiledbe-riingee плааниji 112,5 proc. dyrgexen байна.

Jyre zagahanai zapaasiiji ba-jalig болгоxo xerege, тereşe-

len, байгалai oomuliiin zapaa-siiji jixedxexe jabadal şadaa gansal zagahanai tyredhiji, тоo-гинь тaлаар xysed sugлуулан deerehee болxo bişe, xarin ere eme zagahanуудai aşag yгel-giинь racionaална болгого, zagahanai tyredhenei zagahan bololo, zagahanai tyredhenydy-iji sag soonь inkьbaçioонно zybeş xaralga, opоруудовани-нуудai hanaар xydelege, za-raaxainуudilji şinzelge g. m. şadaa zagahanai zapaasiiji ji-linxede xerege şildexii uдxa şanartai байна.

Jyub gexede, zagaha ysxe-berilege g. m. zavoodoor şitd-xegdexe bişe, xarin тereenhee gaana, gorxo голнуудaa—jes-tecstvenneer ysxeberilegdexe байна. Manai respyblike soo gorxo голнуудşji олон. Zaga-hanuudai jeteestevenneer yde-xe ysiooviji би. Ziseelxede, Selenge, Bolşajaa, Kiceraa, Deede-Angara, Baga ba Jixe Çiverkyi, Bargaзан gexe зerгиin gorxo голнууд şadaa zaga-hanai ydxe yslooviiin тaлаар ton zoixisto байxa jym.

Ere eme zagahanуudilji ton aşagtai болгоxiн тyла, byxii xemzeenydyiинь ene zlei na-marai yjeş abtahan байгаа. Eneenei aşaar бага bişe амзa-lta туулдагahan байна. Jyub ge-xede, uhan soo tyxişegdehen саадкaнууд soo байhan ere za-gahanууд şadaa 1936 on soo 15,3 proc., 1937 on soo 12,9 proc., yxehen aad, myneş yje-de yxelgenь 2 proc. болhon байна.

Tereşelen, eme zagahilji aşag jixetei болгого şadaa баhai reзылtaadaa xapуулан байна. Ziseelxede, nege eme zagahan

10500-11000 tyredhenydyiji ygedeg байhan aad, 12692 ty-redhenydyiji ygedeg болbo

Myneş şadaa Bolşajaa ge-ze gorxon soo şine саадка ba-rilga şadaa ton şuxala болоо. Zygeş jeteestevenne ojoortoi (xemel ojoor-yi) aad, zaga-hanuudai тere саадка soonь eөhe-нуудai opozo ppeçloблeиteи-geer баригдаа haань, bypиşji hain, olzotoi болxo байна. Te-reenhee gadana, zagahanуудai tyredhenydyei болbosoroхo тa-линь хaitar şалгaxa ба şинze-xiin тyла, тyxaй лаборатори ton-şji xereget болood байна.

Zagaha ysxeberilxe ene za-vood şadaa 1935 ondo 15,9 миллион, 1936 ondo 50,2 mil-lioon, 1937 ondo 54,5 миллион, 1938 ondo 49,3 миллион xeheg zagahanai tyredhiji болbosor-

руулан тezeee табihan байна. 1939 on soo 135 миллион xe-heг табигдaxa johotoi байна. Ene şadaa manai respyblikin zagahanai zapaasiiji jixedxexerege, бага bişe тyлатai бай-гаашji haань, ene xydelmerilji xysed xangaltatay geze opи-дооşji болгоxyi байна. Jyyb-gexede, ene тaлаар dutuu зyл-nyyd nelieed олон байна.

ime тyла, zagaha ysxeberilxe jabadaliiji nanуçна yндеhe-huuri deere табiza, manai respyblike soo zagahanai ydxe-beeriiji ton yггeнeş emxid-xeed, тereenei zapaasiiji byn-bajalig болгого şadaa şuxalиnь şuxala xereг myн болно.

Namoolov

BMASR-ei Narkompişçproomio biologiриboxood

Redaaktorilji tyr orologşo D. CEREMPILOON.

KINOOTEATPNUUDTA:

Kinoo „ERDEM“

Kinoo „PROGRESS“

Velliikoje Zareevo

11-ljyyii

BURIAAD-MONGOL GYRENEI TEATR

DEKAABRIIN 16-de

Premьjeere

K. GOLDOONI

GOSTINICIIN XOZIAIKA

(I. O. BOLDOONOVAGAI opуулга).

Ydeşiin 8 çaasta exilexe.

Direekce